

HE 103/2004 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2004 LISÄTALOUSARVIOESITYKSEN
(HE 93/2004 vp) TÄYDENTÄMISESTÄ**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn täydentävän esityksen hallituksen lisätalousarvioesitykseen vuodelle 2004.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan vuoden 2004 lisätalousarvioesitystä (HE 93/2004 vp) täydentävä hallituksen esitys. Hallituksen esitys vuoden 2004 lisätalousarvioksi annettiin eduskunnalle 19.5.2004, eikä valtiovarainvaliokunta ole vielä antanut siitä mietintöään.

Stadion-säätiölle myönnettävän avustuksen tarve on aientunut. Määrärahararpeen aikaistumisen johdosta on avustuksen myöntämiseen tarkoitus käyttää vuoden 2004 talousarvioon sisältyvän 0,5 milj. euron määrärahan lisäksi 3,7 milj. euroa veikkauksen ja raharpajaisten tuottoarvioiden ylittäneitä lisätuottoja, minkä johdosta tarkoitukseen käytettävissä olevan määrärahan 0,5 milj. euron enimmäismäärää koskeva maininta ehdotetaan poistettavaksi ja määrärahaa lisättäväksi 3,7 milj. eurolla.

Stadion-säätiö

Valtioneuvosto on 3.6.2004 päättänyt tehdä Euroopan komissiolle Suomen esityksen tavoite 1-ohjelmien suoritusvarauksen kohdentamisesta. Suoritusvarauksen vuoden 2004 osuuden johdosta ehdotetaan myöntämisvaltuuden lisäystä Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston osalta tavoite 1-ohjelmia varten yhteensä 21,6 milj. euroa. Lisäyksestä on valtion rahoitusosuuden myöntämisvaltuutta yhteensä 9,7 milj. euroa. Lisäyksestä on rakennerahastojen rahoitusosuuden myöntämisvaltuutta yhteensä 11,9 milj. euroa, josta Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusosuutta 8,9 milj. euroa ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitusosuutta 3,1 milj. euroa. Nykyiseen myöntämisvaltuuteen nähden merkittävimmät lisäykset ehdotetaan kohdennettavaksi kauppa- ja teollisuusministeriön ja opetusministeriön pääluokkiin. Lisäksi Euroopan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) osalta ehdotetaan yhteensä 1,0 milj. euron määrärahalisäystä, josta 0,5 milj. euroa on KOR:n rahoitusosuutta ja 0,5 milj. euroa valtion rahoitusosuutta.

Rakennerahastot

Lisätalousarvioesityksen täydentävään esitykseen sisältyvien 4,7 milj. euron määrärahalisäysehdoitusten takia ehdotetaan nettolainanottoa lisättäväksi vastaavalla määrällä, jolloin vuoden 2004 nimellisarvoinen nettolainanotto nousisi 380 milj. euroon.

Nettolainanotto

Valtion tuloarvioiden ja määrärahojen budjetoidut määrät sekä täydentävä lisätalousarvioesitys, euroa

	Tuloarviot		Nettolainanotto ja velanhallinta
	(ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)	Määrärahat	
Varsinainen talousarvio	35 791 064 000	37 064 553 000	1 273 489 000
Lisätalousarvioesitys	728 250 000	-110 399 000	-838 649 000
Täydentävä lisätalousarvioesitys	-	4 700 000	4 700 000
Yhteensä	36 519 314 000	36 958 854 000	439 540 000

TULOARVIOT

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 833 949 000 euroa.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Lisätalousarvioesityksen vähennys 838 649 000 euroa pienenee 4 700 000 eurolla tässä täydentävässä esityksessä ehdotetuista muutoksista johtuen. Nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 379 540 000 euroa vuonna 2004. Velanhallinnan erät mukaanlukien

nettotulojen määrä on 439 540 000 euroa vuonna 2004.

Vähennys tulojen ja menojen erittelyyn

	€
Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto)	-833 949 000
Emissiovoitot (netto)	-
Menot	
Pääomatappiot (netto)	-
Nettotulot	-833 949 000

2004 lisätalousarvio	-833 949 000
2004 talousarvio	1 273 489 000
2003 tilinpäätös	1 073 329 031

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

98. Alueiden kehittäminen

61. Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 113 565 000 eurosta 128 631 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 8 884 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 119 747 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 30 717 000 euroa vuonna 2004, 48 145 000 euroa vuonna 2005, 40 675 000 euroa vuonna 2006 ja 9 094 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	135 354 000
2003 tilinpäätös	107 064 551
2002 tilinpäätös	112 537 166

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 25 026 000 eurosta 28 888 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 623 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 28 265 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia

11 015 000 euroa vuonna 2004, 9 811 000 euroa vuonna 2005 ja 8 062 000 euroa vuonna 2006.	2004 lisätalousarvio	—
Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.	2004 talousarvio	27 845 000
	2003 tilinpäätös	23 088 338
	2002 tilinpäätös	24 282 709

Pääluokka 29 OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 62 236 000 eurosta 71 052 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 3 323 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 67 729 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 16 137 000 euroa vuonna 2004, 33 051 000 euroa vuonna 2005 ja 21 864 000 euroa vuonna 2006.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	70 992 000
2003 tilinpäätös	55 548 985
2002 tilinpäätös	54 174 490

98. Liikuntatoimi

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voitot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 700 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että perustelujen viides kappale poistetaan.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2004 lisätalousarvioesitykseen.

Valtioneuvoston 30.1.2003 tekemän periaatepäätöksen mukaan valtio osallistuu veikkauksivoittovaroista Olympiastadionin investointi- ja kattamishankkeiden kustannuksiin enintään

4 200 000 eurolla vuosien 2004—2005 talousarviosta.

Stadion-säätiölle myönnettävän avustuksen tarve on aientunut kuitenkin loppukesään ja syksyyn 2004. Määrärahatarpeen aikaistumisen johdosta on avustuksen myöntämiseen tarkoitus käyttää vuoden 2004 talousarvioon sisältyvän 500 000 euron määrärahan lisäksi 3 700 000 euroa veikkauksen ja raha-arpajaisten tuottoarvioiden ylittäneitä lisätuottoja, minkä johdosta tarkoitukseen käytettävissä olevan määrärahan 500 000 euron enimmäismäärää koskeva maininta ehdotetaan poistetta-

vaksi ja määrärahaa lisättäväksi 3 700 000 eu- rolla.	2004 lisätalousarvio	3 700 000
	2004 talousarvio	84 464 000
	2003 tilinpäätös	83 852 351
	2002 tilinpäätös	83 335 310

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

14. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen

61. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2004 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 46 499 000 eurolla.

Myöntämisvaltuuden suoritusvarauksen osalta päätöksiä maksatuksista saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen esityksen asianomaisen ohjelmasiikirjan muuttamisesta.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Myöntämisvaltuuden 3 437 000 euron supistus lisätalousarvioesityksen 49 936 000 euroon nähden aiheutuu Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmien suoritusvarauksen tarkentumisesta.

Lisätalousarvioesitykseen nähden momentin selvitysosan taulukko muutetaan seuraavaksi:

Myöntämisvaltuuden jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys	Yhteensä
ALMA (EMOTR-T)	15,014	0,991	16,005
Tavoite 1 (EMOTR-O)			
— Itä-Suomi	13,858	-0,973	12,885
— Pohjois-Suomi	9,566	-2,049	7,517
Leader+ (EMOTR-O)	10,092	-	10,092
Yhteensä	48,530	-2,031	46,499

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 8 496 000 euroa vuonna 2004, 14 872 000 euroa vuonna 2005, 19 100 000 euroa vuonna 2006, 3 035 000 euroa vuonna 2007 ja 996 000 euroa vuonna 2008.

Momentin määrärahaa ei ehdoteta muutettavaksi.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	59 718 000
2003 tilinpäätös	37 218 104
2002 tilinpäätös	26 226 317

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2004 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä 64 123 000 eurolla.

Myöntämisvaltuuden suoritusvarauksen osalta päätöksiä maksatuksista saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen esityksen asianomaisen ohjelma-asiakirjan muuttamisesta.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösosan.

Myöntämisvaltuuden 2 845 000 euron supistus lisätalousarvioesityksen 66 968 000 euroon nähden aiheutuu Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1 -ohjelmien suoritusvarauksen tarkentumisesta sekä lisäksi Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien suoritusvaraus-ten valtion osuuden budjetoinnista.

Lisätalousarvioesitykseen nähden momentin selvitysosan taulukko muutetaan seuraavaksi:

Myöntämisvaltuuden jakautuminen ohjelmittain, milj. euroa

Ohjelma	Talousarvio	Lisätalousarvioesitys	Yhteensä
ALMA (EMOTR-T)	30,025	1,957	31,982
Tavoite 1 (EMOTR-O)			
— Itä-Suomi	13,361	-0,890	12,471
— Pohjois-Suomi	8,791	-1,787	7,004
Leader+ (EMOTR-O)	7,669	-	7,669
Yhteensä	59,846	-0,720	59,126
EAKR-osarahoitteiset	2,900	0,247	3,147
— tavoite 1 -ohjelmat	0,873	0,205	1,078
— tavoite 2 -ohjelmat	0,887	0,042	0,929
— Interreg	1,140	-	1,140
Muut	1,850	-	1,850
Yhteensä	64,596	-0,473	64,123

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 17 311 000 euroa vuonna 2004, 19 943 000 euroa vuonna 2005, 24 173 000 euroa vuonna 2006, 1 888 000 euroa vuonna 2007 ja 808 000 euroa vuonna 2008.

Momentin määrärahaa ei ehdoteta muutettavaksi.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	89 792 000
2003 tilinpäätös	50 742 991
2002 tilinpäätös	38 876 667

41. Kala-, riista- ja porotalous

62. *Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Lisämäärärahan osalta päätöksiä maksatuksista saa tehdä sen jälkeen, kun Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen esityksen asianomaisen ohjelma-asiakirjan muuttamisesta.

Selvitysosa: Momentti lisätään vuoden 2004 lisätalousarvioesitykseen.

Lisämäärärahan tarve aiheutuu Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista. Lisäyksestä 500 000 euroa rahoitetaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) varoista ja 500 000 euroa on kansallista rahoitusosuutta. KOR:n rahoitusosuus kertyy momentille 12.30.03 vuonna 2005.

2004 lisätalousarvio	1 000 000
2004 talousarvio	14 289 000
2003 tilinpäätös	14 600 000
2002 tilinpäätös	14 514 000

Pääloukka 31
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus liikenne- ja viestintäministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 7 413 000 eurosta 7 764 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 170 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 7 594 000 euroon

näiden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 6 019 000 euroa vuonna 2004 ja 1 745 000 euroa vuonna 2005.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	6 664 000
2003 tilinpäätös	4 320 843

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Yrityspolitiikka

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 71 785 000 eurosta 82 324 000 euroon. Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää EU:n ohjelmakauden 1995—1999 sitoumusten maksamiseen.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 3 760 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 78 564 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Lisätalousarvioesitykseen nähden momentin selvitysosan taulukko muutetaan seuraavaksi:

Myöntämisvaltuus kauden 2000—2006 ohjelmissa v. 2004, euroa

	talousarvio	lisätalous- arvioesitys	Yhteensä
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)			
Tavoite 1	31 255 000	3 645 000	34 900 000
Tavoite 2	24 983 000	2 184 000	27 167 000
Yhteisöaloite Interreg	1 250 000	-	1 250 000
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)			
Tavoite 1	1 951 000	115 000	2 066 000
Tavoite 2	1 887 000	7 000	1 894 000
Tavoite 3	9 113 000	2 588 000	11 701 000
Yhteensä	70 439 000	8 539 000	78 978 000
Tulot	1 346 000	2 000 000	3 346 000
Kaikki yhteensä	71 785 000	10 539 000	82 324 000

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 16 744 000 euroa vuonna 2004, 36 127 000 euroa vuonna 2005, 23 474 000 euroa vuonna 2006 ja 5 979 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	76 000 000
2003 tilinpäätös	68 463 984
2002 tilinpäätös	66 777 674

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus

61. Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 116 044 000 eurosta 131 705 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 3 052 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 128 653 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 37 856 000 euroa vuonna 2004, 64 551 000 euroa vuonna 2005 ja 29 298 000 euroa vuonna 2006.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	132 827 000
2003 tilinpäätös	121 867 434
2002 tilinpäätös	108 065 713

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 73 630 000 eurosta 82 934 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 1 397 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 81 537 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 31 383 000 euroa vuonna 2004, 38 333 000 euroa vuonna 2005 ja 13 218 000 euroa vuonna 2006.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	87 689 000
2003 tilinpäätös	78 574 944
2002 tilinpäätös	68 042 423

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

62. EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus ympäristöministeriön osalta (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että myöntämisvaltuus kasvaa 8 874 000 eurosta 9 683 000 euroon.

Selvitysosa: Päätösosa korvaa vuoden 2004 lisätalousarvioesityksen momentin päätösoosan ensimmäisen kappaleen.

Myöntämisvaltuuden 442 000 euron kasvu lisätalousarvioesityksen 9 241 000 euroon nähden aiheutuu vuoden 2004 suoritusvarauksen budjetoinnista tavoite 1 -ohjelmien osalta.

Vuoden 2004 myöntämisvaltuudesta arvioidaan tällöin aiheutuvan maksatuksia 2 700 000 euroa vuonna 2004, 3 500 000 euroa vuonna 2005, 3 100 000 euroa vuonna 2006 ja 383 000 euroa vuonna 2007.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2004 lisätalousarvio	—
2004 talousarvio	10 060 000
2003 tilinpäätös	5 641 246
2002 tilinpäätös	5 848 064